

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1.
Telefon št. 73.

Leto XXIII.

Št. 31.

Kranj, 5. avgusta 1939

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celetno 40- din, polletno 20- din,
četrtletno 10- din.

Gasilski kongres v Ljubljani

Kjerkoli delujejo naše vrle gasilske čete, tam prav gotovo ni nikomur neznano, da se bo letos v Ljubljani vršil gasilski kongres v dneh 13. do 15. avgusta. Vemo tudi, kako se zlasti naša mladina z veseljem udeležuje gasilskih prireditev. Tem rajši pa se bomo udeležili gasilskega kongresa v Ljubljani, komor pridejo gasilci iz vse države, veliko narodnih noš iz vseh krajev naše prostrane domovine in mnogo ljudstva. Tudi odličniki domači in iz inozemstva bodo tiste dni v Ljubljani. Ze zdaj ves jugoslovanski tisk obširno in s simpatijami piše o velikih pripravah za ta kongres. Spričo tolikega zanimanja javnosti, naj si vsak pravočasno preskrbi kongresno knjižico, ki stane skupaj z znakom samo 7 din. S to knjižico so združene razne ugodnosti, zlasti **vozne olajšave po železnici**. Ker imajo pravico do četrtninske vožnje samo člani gasilskih čet, je deležen lahko vsak udeleženec te ugodnosti, če pristopi kot član v svojo domačo gasilsko četo. Na člansko legitimacijo ni treba lepiti fotografijo člana. V kongresni knjižici so podrobna navodila za vse udeležence. Zato si jo čimprej nabavite, če si jo še niste, dokler ni razprodana in jo čobro preberite! Kongresno knjižico dobite pri gasilski četi svojega kraja.

Kdor se je pravočasno prijavil, ima pravico do brezplačnega skupnega ležišča na slami, za boljše prenočišča pa je treba poslati s prijavo tudi ustrežajočo vsoto. Isto velja tudi glede prehrane.

Najzanimivejša točka pestrega tridevnega

sporeda gasilskega kongresa bodo vsekakor **gasilske tekme**, ki se bodo vršile v nedeljo ves dan. Bo to novost za Jugoslavijo. Tekmovalo se bo v dveh skupinah, t. j. posebej posamezniki, posebej roji. Gasilski roji so najmanjša edinica, ki šteje 10 moč. Teh rojev bo tekmovalo preko 30. Nastopili bodo pri poplahu (alarmu), v delu na požarišču in pri popravljanju orodja. Tekmovalci bodo morali pokazati vse tiste lastnosti, ki so potrebne dobremu gasilcu, tako v brzini izvedb, kakor tudi v spretnosti in telesne sposobnosti tudi ob zaprekah, ko se pojavijo na požariščih.

Enako zanimiv bo tudi svojevrsten **ognjemet**, ki bo 14. avgusta v ponedeljek ob 21. uri zvečer na Stadionu. Kaj takega vsaj v Ljubljani še nismo videli. Od vsega pestrega sporeda tega ognjemeta naj povemo le toliko, da bo n. pr. žareč gasilski grb v velikosti 30 m² slika sv. Florijana bo visoka 9 m, enako tudi slika Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislava, v odpad bo pa kar 20 m širok in 10 m visok. Na tisoče pa bo raket, bomb, siren itd. Za ognjemet so posebne vstopnice, ki naj se pravočasno nabavijo, ker je zanimanje za to točko zelo veliko.

Hkrati prav toplo priporočamo, da pridno kupujete in prodajate srečke gasilske loterije! Kakor kaže bodo tudi te srečke kmalu popolnoma razprodane, dobite pa so dragoceni in vsakemu koristni. Zato kupujte srečke, ker s tem ustvarjate bodočnost slovenskega gasilstva!

Razstava slovenske obrti v Ljubljani

V dneh 7. do 16. oktobra t. l. se bo v Ljubljani v prostorih velesajma vršila velika jubilejna razstava slovenske obrti, ki naj prikazuje razvoj slovenskega obrta ob 20 letnici Jugoslavije in 10 letnici ustanovitve Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Razstava se bo vršila pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Razstava hoče pokazati kvaliteto slovenskih obrtniških izdelkov, njih prednosti pred industrijskimi, obenem pa tudi dokazati javnosti, česa je zmogel naš obrtnik, še posebej glede na to, da je uvoz podobnih izdelkov iz inozemstva nepotreben in celo škodljiv našemu narodnemu gospodarstvu, če morejo mnogo dozdaj uvoženega blaga izdelati in ga celo že izdelujejo naši obrtniki boljše in ceneje.

Udeležba. Jubilejne razstave se more udeležiti vsak obrtnik iz Slovenije s predmeti lastne obrtniške proizvodnje, ki jih posebna ocenjevalna komisija pripusti na razstavo.

Razdelitev blagovnih skupin: 1. gradbena obrt; 2. oblačilna stroka in tapetništvo; 3. lesna in sorodne obrti, glasilna; 4. kovinska obrt, elektrotehnika, poljedelski stroji; 5. umetna obrt, aranžerstvo; 6. keramika; 7. služnostne obrti; 8. galanterija; 9. živilska obrt; 10. grafična obrt, fotografija, 11. oddelek Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI; 12. obrtno solstvo; 13. obrtna literatura. Razstavi oblačilne stroke bo priključena posebna prireditev modne revije, razstavi živilske obrti pa posebna kulinarčna razstava, ki v Ljubljani že dalje časa ni bila prirejena.

Delavec in kmet

Vsi se dobro zavedamo, da je naša slovenska zemlja najlepša. Kakor vsak narod je tudi naš slovenski narod razdeljen pa raznih poklicih. In vsi ti poklici bi morali biti vezani po skupni ideji po ljubezni za skupno dobro in za skupno korist. Obraz slovenske zemlje ni samo kmečki, pač pa tudi delavski. In ravno slovenska zemlja in slovenski narod sta nekaj praga, preko katerega stopa z zahoda industrija v naše kraje. Zato se moramo dobro zavedati in prav razumeti, da pravočasno vidimo naše delo in ga pravilno usmerimo.

Ugodnosti. Vsi razstavljalci in obiskovalci razstave bodo deležni četrtninske vožnje po železnici in znižane vožnje po parnikih, skratka vse ugodnosti, ki jih nudi tudi prireditev Ljubljanskega velesajma. Za vse razstavno blago, ki se po razstavi vrne razstavljalcem, je dovoljena polovična vožnja.

Značaj razstave. Ministrstvo za trgovino in industrijo je priznalo razstavo slovenske obrti kot uradno priznano razstavo v smislu § 94. Pravilnika za izvedbo Zakona o zaščiti svojine in je s tem vsem predmetom industrijske svojine priznana zaščita na podstavi § 160. Zakona o zaščiti industrijske svojine.

Poziv vsemu slovenskemu delavstvu. Ker se je približal čas, da se vsi prizadeti odločijo, če hočejo svoje predmete razstaviti na jubilejni razstavi, in ker se je temu pozivu odzvalo dozdaj že veliko število obrtništv, poziva razstavni odbor vse zamudnike, naj se nujno odločijo in čim prej prijavijo razstavnemu odboru. Vsem razstavljalcem so na razpolago strokovnjaki s tehničnimi nasveti glede izdelave razstavnih predmetov. Vsi zamudniki naj se nujno javijo z dopisnico, lahko pa tudi osebno, razstavnim pisarni, da prejmejo prijavnice in razstavnj red. Pripomniti je, da je večina razstavnega prostora že oddana in je zato nujno potrebno, da se še ostali razstavljalci čim prej javijo. Vse informacije, podatke in obvestila poda na zahtevo takoj Razstavni odbor Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani, Beethovnova ul. 10, pritičje, levo, telefon št. 30-88.

Kdo še danes trdi, da kmet ni povezan z usodo delavskega stanu. Malo je še krajev pri nas, da ne bi imel industrijskega pečata. Koliko kmečkih družin je, ki s hrepenenjem gledajo na tovarno, v kateri bi bili zaposleni en član družine. V industrijskih okoliših opažamo večjo rentabilnost kmečkih posestev kot v čisto kmečkih okrajih. Delavec prinaša kmetu blagostanje, kmet delavcu podporo v borbi za njegove pravice. Mi vidimo to borbo za kosček kruha, pa tudi vidimo borbo za preorientacijo miselnosti kmeta in delavca. Dobro vemo, da industrija prinaša s seboj

Jalovi poizkusi

Kranjskemu meščanstvu je še prav dobro v spominu uspešna borba takratne kranjske opozicije proti gradbi kopališča v takozvani „županovi jami“. Vsi objektivni krogi, pa tudi sami bivši oblastniki danes priznavajo, da je bila ideja zgraditi kopališče v takozvani „županovi jami“ že v principu pogrešena, ker z ozirom na takratna tehnična sredstva ni bilo resno misliti na uporabo vode iz Save in ker kraj radi svoje lege in svojega malega obsega ni primeren za kopališke naprave. Nekateri člani takratne opozicije so celo sami dvomili, če ni bil boj proti kopališču v „županovi jami“ le bolj političnega značaja. Zato danes moremo s toliko večjim zadoščenjem ugotoviti, da je bil boj proti kopališču v županovi jami vsekoli stvarno utemeljen. Četudi je prejšnja občinska uprava investirala za ta pogršni načrt do 500.000.— din, je bilo mesto vsled uspeha takratne opozicije, da se je ustavila gradnja kopališča, obvarovano še mnogo višjih in nepotrebnih stroškov. Po prvotnem načrtu bi stalo to kopališče z ozirom na skrajno neugoden teren do 3 milijone dinarjev, po skrčenem programu pa tudi še več kot poldrug milijon din. Zatrjevanje, da bi bilo to kopališče stalo le 700.000.— din je neresno, če se vpošteva, da so stroški znašali že 500.000 din, četudi ni bilo drugega narejeno kot izkopana jama. Glavno delo, to je betoniranje bazena, zgraditev kabin in upravnega poslopja ter postavitev ostalih kopaliških naprav s črpalnimi napravami vred, pa še ni bilo niti začeto ter bi ravno ta dela povzročila 5krat toliko stroškov, kolikor stroškov je povzročil izkop jame.

ker je vsa ta vprašanja občinski odbor na odlagi zadostno dovršenih načrtov o preskrbi vode že obravnaval in rešil. Ako pa hočejo ti odborniki stvar še enkrat spraviti pred občinski odbor in otvarjati nepotrebne in brezplodne razprave, pa to lahko store, toda le na način in v obliki, ki jo zakon dopušča. Nismo pa mi poklicani, da opoziciji iz občinskega odbora dajemo pravni pouk.

Politični „penzionerji“ pa so prišli, še predno jih je sresko načelstvo poučilo o nepravilnosti njihovega postopka, sami do prepričanja, da njihova pritožba ni utemeljena ter so med 7000 prebivalci kranjskega mesta dobili 24 takih nezadovoljnejšev, ki jih skrbi preskrba kopališča z vodo ter še eno tvrdko, to je tiskarno „Savo“, ki se morda res ne bo nikdar kopala v kopališču. Kot vestni kronisti pa moramo navesti tudi imena ostalih pritožnikov in sicer so podpisali pritožbo gospodje: Pirč Ciril, Majdič Joško, Mohor Anton, ing. Gros Ožbolt, Berjak Franc, Mayr Mavrilij, Andrašič Ignac, Adamič Anton star., Prešern Ivan, dr. Sajevec Stanko, Terčon Albin, Šipic Miha, Janša Franc, Pečenko Drago, Krolj Franc, Luznar Ivan, Cvar Josip, Fuchs Drago, Ažman Karl star., Ažman Karl ml., Engelman Janko, dr. Demšar Dragotin, Košnik Ivan in dr. Vilfan Jože. Niso sicer vsi naši državljan in zato tudi ne občani ter je tudi nekaj takih, ki se, kakor pravijo, s politiko ne pečajo, vendar tudi ti maloštevilni podpisniki ne bodo mogli prepričati ogromne večine meščanov iz tega ali onega brega, da kopališče ne bi bilo potrebno. To ne izkazuje samo tako malo število pritožnikov, katerega so mogli zbrati po dolgi in trudopolni agitaciji, ampak tudi njena nestvarna vsebina. Tudi oni pravijo, da kopališče še ni preskrbljeno z vodo ter se mora radi tega gradnja kopališča takoj ustaviti. Gospodje bi bili vsak čas lahko pogledali celoten projekt kopališča ter ugotovili, da je kopališče v vsakem oziru in za vsak slučaj preskrbljeno z vodo. Sedanja občinska večina je mogla radi tehničnega napredka pri gradnji kopališča in radi njenega neumornega dela na izvedbi novega vodovoda vprašanje preskrbe vode rešiti na tako odličen način, da bodo te rešitve celo pritožniki sami veseli. Kakšne občutke pa bo imela tiskarna „Sava“, pa seveda ne moremo prerokovati.

6. avgusta 1939

I. velika obrtniška

TOMBOLA
V KRANJU

To je bilo potrebno povedati, ker se pri nas le prerado pozablja na napaake, ki jih je delala bivša občinska uprava, potrebno pa tudi radi tega, da se vidi vsa neresnost in jalovost poizkusov zoper gradnjo kopališča v Straheči dolini, ki jih delajo politični „penzionerji“ s svojimi maloštevilnimi privrženci.

Najprvo so vložili njim vdani občinski odborniki, člani opozicije sedanega občinskega odbora: Colnar Otmar, Stempihar Anton, Ciperle Lovro, Tomazič Jože, Krč Franc, Senk Janez, Zupan Leopold in Jereb Miha pritožbo, v kateri so v glavnem trdili, da mestna občina z vodovodnim odborom še ni sklenila pogodbe glede dobave vode ter da tudi na drug način voda ni zagotovljena za kopališče. Predlagali so takojšnjo ustavitev gradnje. Sresko načelstvo je smatralo, da za tako pritožbo ni pristojno, ampak da je za razpravljanje v teh zadevah pristojen le občinski odbor, kar bi bili imenovani odborniki tudi sami lahko vedeli. Povsem jasno pa je, da občinski odbor te pritožbe nima povoda reševati,

**Sreča Te išče,
um Ti je dan,
našel jo boš,
če prideš v nedeljo,
6. avgusta v Kranju!**

Občni zbor ZZZD Kranj

15. avgusta t. l. se vrši občni zbor ZZZD v Kranju v dvorani Ljudskega doma ob 9. uri dopoldne.

Vabimo vse krščanske delavce in delavke, da se tega občnega zbora udeležijo.

Vabi ZZZD Kranj.

tudi mrzel val materializma zlasti komunizma. In vsled tega, ker so naši delavci razkropljeni po vsej Sloveniji — se širi materialističen duh po naših vaseh, v dušo našega kmečkega človeka. Delavec se dostikrat odtuji domači grudi, kmet pa često ne vidi koristi, ki jih ima od delavca.

Usoda kmeta in delavca sta med seboj povezani bolj kot se na prvi hip vidi. Radi te povezanosti in radi koristi celote, pa se ne

sme dopustiti, da bi kdo ta dva stanova ločeval z razrednim bojem. Razredni boj uničuje družbe. Zato mi poudarjamo stanovsko zavest in korist skupnosti. Samo odločno delo za skupne koristi kmeta in delavca bo premostilo prepade, ki nastajajo med kmetom in delavcem. Samo tako delo bo osvojilo duše delavcev in kmetov za skupni boj proti marksizmu.

Naše šolstvo

V katerih šolah in s kakšnim uspehom se šola naša mladina?

Ce smo si ogledali naše splošno šolstvo od gimnazije preko osnovnih šol do otroškega vrta, ne smemo prezreti važnosti strokovnih šol, ki so v industrijsko-trgovsko-obrtno Kranju vedno bolj potrebne za vzgojo dobrega naraščaja. Ze dokaj izpopolnjena tekstilna šola se bo v novi zgradbi še bolj lahko poglo-

bila v podrobno delo in pouk, iz trgovskih vrst pa je tudi že izšla akcija, naj se v Kranju za Gorenjsko ustanovi dvorazredna trgovska šola. Tudi obrtniki bodo morali, če bodo hoteli korakati v isti vrsti z industrijci in trgovci, izboljšati svojo strokovno šolo.

Strokovno šolstvo

Tekstilna šola.

Redni učiteljski zbor: Na šoli so poučevali: dr. ing. Kočvar Franjo profesor v d. direktorja; ing. Mlakar Jakob; prof. Stupica Maks strokovni učitelj; Zupančič Otmar obrtni učitelj; Zorec Criomir obrtni učitelj-pripravnik in honorarni učitelj dr. Petrič Karel.

Učni načrt je obsegal v obeh razredih 24 predmetov in 4 vaje, vsak letnik je imel tedensko 44 ur.

Društva in fond: Na zavodu so delovali Podmladka Rdečega križa in Jadranske straže in „Podružnica Počitniške zveze“. Šolski sklad znaša din 6.933,05; prometni pa din 22.644,35. Dijaški kuhinji je šolski odbor izplačal din 10.000.— podpore; kr. banska uprava pa revnim učencem din 5.000.— Stipendija Karla Brune se je letos razdelila med 6 dijakov.

Ekurzije in počitniška praksa. Zavod je napravil 6 ekurzij, posamezen razred, ali oba skupaj. Dijaki so opravili počitniško prakso v 19 tovarnah.

Zdravstveno stanje: V drž. šolski polikliniki je bilo 395 pregledov.

Uspeh: I. letnik: z odliko je izdelal 1 dijak; s prav dobrim uspehom 8 dijakov in dijakinj; z dobrim pa tudi 8. Popravni izpit imata 2 dijaka, izdelali niso 3, z zavoda je bil oddaljen za eno leto 1, izstopilo je med letom 5 dijakov. V začetku leta je razred štel 26 dijakov in 2 dijakinji.

II. letnik: s prav dobrim uspehom je izdelalo 11 dijakov, z dobrim pa 10 dijakov in 2 dijakinji. Izdelala nista 2 dijaka, izstopil je 1. Razred je štel 26 dijakov.

Završni izpit se je vršil pismeni 15., 16. in 17. junija, ustmeni pa 21., 22. in 23. junija. K izpitu se je prijavilo 23 kandidatov in kandidatkinj, izpit je napravilo 20 in sicer 6 dijakov s prav dobrim uspehom, 12 dijakov in 2 dijakinji pa z dobrim uspehom. Izpita niso opravili 3 dijaki. Predsednik komisije je bil min. odposlanec inspektor prof. Presl Mihajlo, člani odbora pa vsi profesorji in učitelji.

Večerni tečaj: Za izpopolnitev izobrazbe tekstilnih delavcev in za pripravitev, ki žele postati redni učenci in za druge interese prireja šola večerne tečaje vsak delavnik razen sobote od 19 do 21 ure. Obiskovalci dobe po dovršenih tečajih izkaz o obisku, uspehu in vedenju. Predavali so člani učiteljskega zbora. Obiskovalcev je bilo letos 44.

Praktične vaje iz tkalstva za nezaposlene delavce, vsakdan od 8—12 ure je posečalo 8 delavcev.

Obrtna nadaljevalna šola.

Statistika. Šola je imela 5 razrede: I.a razred je štel 38 učencev in učenk, I.b pa 30; II.a

razred 24 učencev in učenk, II.b II.c pa 26; III. razred je štel 29 učencev in učenk. Količnik je mogoče so bili razdeljeni po strokah. Lani je šola štela 141 fantov in 54 deklet, skupaj 195, letos pa 128 fantov in 47 deklet, skupaj 175.

Uspehi: Z odličnim uspehom je izdelalo 5 fantov in 5 deklet, skupaj 10; s prav dobrim 31 fantov in 16 deklet, skupaj 47; z dobrim 60 fantov in 16 deklet, skupaj 76; z zadostnim 4 fantje; neizprašenih 10; neredovna 2; popravni izpit ima 17 fantov in 9 deklet, skupaj 26; završnih je bilo 18 fantov in 10 deklet, skupaj 28.

Stroke: Po strokah so se učenci in učenke delili: stavbena 12; mehanična 36; umeteljska obrt 34; živilska 11; oblačilna in tkalska 71; drugi 11; skupaj 175.

Predmeti: Verouk, obrtno spise in računstvo ter geometrija, obrtna kalkulacija obrtno knjigovodstvo, državnostanovstvo, obrtni zakon in zakon o zavarovanju delavcev, glavna načela delavskega zavarovanja, strokoznanstvo, prsto in geometrijsko risanje, strokovno risanje, higiena.

Okoliš šole obsega Kranj in najbližje vasi. Pouk se vrši dvakrat tedensko po 5 ur.

Trgovska nadaljevalna šola.

Okoliš. Ustanovljena je bila 1. 1924. Ima tudi 3 letnike. Obiskujejo jo trgovski učenci in učenke iz Kranja, Skofje Loke in Tržiča in iz kranjske okolice do 5 km.

Statistika: Letos je prvi razred štel: 19 fantov in 17 deklet, skupaj 36; II. razred 7 fantov in 14 deklet, skupaj 21; III. razred pa 12 fantov in 12 deklet, skupaj 24. Vsi trije razredi so šteli skupno ob koncu leta 81 učencev in učenk, v začetku leta se jih je vpisalo 84, 3 so med letom izstopili.

Uspehi: Odličnih je bilo letos 5 fantov in 9 deklet; prav dobrih 14 fantov in 16 deklet; dobrih 14 fantov in 16 deklet; popravne izpite imajo 4 fantje in 3 dekleta.

Završni izpiti so se vršili od 2. do 6. junija. Dva učenca sta napravila izpit z odliko, 18 s prav dobrim in 8 z dobrim uspehom. Učenec Fras Milan je dobil za nagrado Groharjevo knjigo, učenki Jelar in Košir pa Slovensko kuharico. Zaključnim izpitom so prisostvovali zastopniki Zdrženja pod predsedstvom g. Berjaka.

Predmeti: Na šoli se poučuje trgov. računstvo, knjigovodstvo, dopisovanje, slovenski, srbohrvatski in nemški jezik, blagoznanstvo, gospodarstvo, trgovstvo, reklama, lepomis 12 ur.

S tem je slika našega šolstva zaključena.

Grozen dvojni umor pri Sv. Barbari

Mož ustreljen — žena na begu zaklana.

Škofja Loka, dne 2. avgusta 1939.

Dolina Hrastnica je postala soboto zvečer pozorišče groznega dvojnega umora, izvršenega nad Hribernik Janezom starim 57 let in njegovo ženo Marjano staro okoli 50 let, vulgo Jamnikova iz Sv. Barbare št. 10 pri Škofji Loki. Moža je zločinec v spanju ustrelil, ženo pa na begu zaklal.

Ia novica se je z bliskovito naglico raznesla po mestu in okolici v terek dopoldne. Jamnikovo posestvo, tako se reče pri hiši po domače, leži visoko v hribih 900 m nad morjem v popolni samoti. Najbližji sosed Jamniku je bil njegov brat Hribernik Peter vulgo Zirovnik. Vendar pa je ta oddaljen od Jamnika več kakor četr ure. Jamnik s sorodstvom in s sosedi ni bil nikdar posebno v dobrih odnosih zato ga tudi niso posečali. Le tako je mogoče, da je sedaj že dva dni ležal mrtev, ne da bi ga kdo pogrešal.

Kdaj se je zločin zgodil?

Božnar iz Sv. Barbare št. 13, čigar posestvo leži ravno na nasprotnem hribu kakor Jamnikovo, je izpovedal orožnikom, da je v noči od sobote na nedeljo slišal, ko je ležal v listjaku, okoli pol 1 ponoči 3 zaporedne strelje v sledstvu 15 sekund. Iz te izpovedi sledi, da je morilec napravil svoje gnusno dejanje prav ta čas in da sta oba Jamnikova ležala mrta že v nedeljo in ponedeljek cel dan do torka zjutraj do 7 ure, ko je

Kržišnik Polonica odkrila zločin

Jamnikova je namreč naprosila 20 letno Kržišnik Polonco iz Sel 9, da naj ji pride v terek pomagat žet pšenico. Jamnikova sta bila namreč, kljub velikemu posestvu pri hiši vedno sama in nista nikdar nikoli imela kakega

hlapca ali dekle. Ko je Polonica dospela v bližino Jamnikove domačije se ji je takoj čudno zdelo, da je vse tako mirno, le živina v hlevu je silno mukala zaradi lakote in žeje.

Prišla je prav pred hišo vendar v hišo ni šla. Odšla je kar na njivo, da bi pričela žeti. A tu je ležala Jamnica z veliko rano v hrbtu — mrtva. Dekle se je silno prestrašilo in je odhitelo do najbližjega sosedu, da ga obvesti o najdbi. Sosed Cankar Lovro je takoj odšel s Polonico na lice mesta. A mogla sta ugotoviti le smrt. Jamnica je ležala vsa črna in objedena od črvov in obdana od tisočih muh, pač vsled tega, ker je ležala celih 50 ur na vročem soncu.

V slutnji, da se je moralo primeriti kaj hudega tudi gospodarju, sta odšla tudi v hišo, kjer se jima je nudil

drug še strašnejši prizor

Na tleh z nogami pod posteljo je ležal Jamnik na obrazu in zagrznjen z oedejo — mrtev, ustreljen v srce. Zato je Cankar kar najhitreje obvestil škofjeloske orožnike, spotoma pa še nekatere sosede. Na kraj groznega zločina je takoj odšla 4 članska orožniška patrulja pod vodstvom g. vodnika Kranja Jožefa in komisija z dr. Dovjakom in dr. Kocijančičem.

Kako je bil zločin storjen?

Kakor vse kaže je morilec že v soboto ves dan opazoval oba Jamnikova, ker so orožniki v borovju, kjer sega gozd najdalje do hiše v travi odkrili sedež, kjer je zločinec sedel. Ponoči se je nato morilec splazil skozi zadnja vrata, ki so bila vedno odprta, Jamnik je imel namreč vedno to čudno navado, da vrat ni nikdar zaklepal, ne ponoči in ne podnevi, v

hišo od tam pa v sobo. Jamnik se je menda veliko bolj kot na vrata zanašal na svojo puško, ki jo je imel vedno pri postelji. To noč pa je usoda hotela, da je truden od trdega dela tako trdno zaspal, da ni čul zločineca, ki je stopil v sobo. Morilec se je čisto približal postelji in je iz neposredne bližine oddal 3 strelje na Jamnika, katera dva sta zadela naravnost v srce, tretji pa ali je zadel ženo ali pa je zgrešil. Da pa je zločinec streljal trikrat, se jasno vidi iz tega ker so orožniki našli tri patrone od nekega Browninga 6-35 mm, dve sta ležali na vznožju postelje, ena pa ob vznožju postelje na tleh. Kakor vse kaže je mož, ko je bil zadet od strelav, planil po koncu, nato pa padel in obležal tako kakor so ga našli v terek zjutraj. Zločinec pa je bil še tako satansko miren, da ga je odel z oedejo. Takoj nato pa se je moral odigrati drugi del žalostne to je

divji beg žene — v smrt.

Ko je žena videla, kako je njen mož padel pod strelo zločineca, ki ga je kakor sodijo poznala, je planila iz hiše in je začela bežati. Ker se je zločinec zbal, da ga ne bi izdala, je tekel za njo, jo 64 metrov od hiše ujel ter jo z nožem sunil v hrbet, kjer ji je zadal strašno rano. Nato jo je še podrl in jo daval

Vlom v tovarno Prešeren

Vlomilci so odnesli za din 34.140- usnja. — Do sedaj so našli že za din 26.220- blaga. — Dva osumljenca aretirana.

Letos spomladi je tovarnar g. Prešeren Ivan zgradil na severnem koncu svoje tovarne namesto starih drvarnic in barak novo tovarniško poslopje. V tem posloppu se zaenkrat še ne obratuje, pač pa so notri spravljene stroji, v manjšem prostoru pa se je nahajalo zadnje čase za kakih 80.000.— din usnja in sicer kruponov ter kož. Dočim po vseh ostalih tovarniških prostorih ponoči stražijo psi, v teh novih prostorih ni bilo nobenega psa. Okna pa tudi niso zamrežena, tako da poznavalec prostorov ni bilo težko priti v notranjost. V noči od srede na četrtek pa so doslej še neizsledeni vlomilci vlomili v te prostore.

Vsa izvedba vloma kaže, da je bilo na delu več vlomilcev, saj samo eden sploh ne bi mogel znesti toliko usnja iz tovarne. Kolovodja vlomilske tolpe je pa na vsak način bil človek, ki je vse razmere v teh prostorih prav dobro poznal. Tako je eden vlomilcev splezal na vno, ki ni nudilo nobenega odpora ter ga je lahko odprl, brez da bi bilo treba ubiti šipo. Iz velikega prostora so vlomilci vdrli v manjšega, kjer se je nahajalo usnje in tam z okna odstranil travero, da so mogli okno odpreti. Potem pa so metali kože in krupone po bregu navzdol in čez ograjo na Berjakovo vrt, tam pa so privzdignili mrežo, da so jih potem naložili na voziček. Voziček, katerega so prej ukradli v Struževem, se je nahajal na poti.

Planšarska slavnost na Kofcah bo 6. avgusta

„Majer“ Fronc praznuje letos 30-letnico svojega oskrbovanja znane planšarske kočje na Kofcah. Lastniki planin so mu postavili blizu kočje spomenik z napisom:

Froncu v spomin za 30 let vestnega oskrbovanja planšarstva na Kofcah 1909—1939. Bil je prvi gostilničar na Kofcah, kjer je polnih 27 let nudil ljubiteljem planin svojo priznano gostoljubnost in originalnost, ki je privabljala mnogoštevilne turiste na Kofce.

Ta spomenik bo v nedeljo 6. avgusta blagoslovljen ob 2. uri popoldne, dopoldne ob desetih pa bo v kapelici sv. maša.

Obiskal sem Fronca te dni.
Dober dan, Fronc!
Bog ga daj! No, ali ste videli tam dol?
Videl.

Sestega avgusta bo. Tisto, kar je zapisano dol vzemite, pa noter dajte, da bo kakšne dni prej ven prišlo. V „Domoljuba“! Tega pri nas najbolj hero.

Pa v „Gorenjca“, ali ne?
No ja, tudi! Tukaj imate pa slike. Takrat bo za zgornje in spodnje dosti prometa. Pa zapišite: Franc Klemenc od Sv. Ane; to si lahko na pamet zapomnite.

Bom, bom, Fronc! Pa je kaj precej stalo vse to?

I seveda je. Pa če let ni bilo škoda, naj še denarjev ne bo!

Pa križ so Vam tudi vzdali v spomenik?

O. F. O. K R A N J

Vsem F. O. kranjskega okrožja.

Vodstvo O.F.O. Kranj poziva tem potom vse br. načelnike, da se sigurno udeležijo v nedeljo 6. avgusta po 8. sv. maši v Kranju v Ljudskem domu okrožne seje, ki je važnega pomena za naše okrožje. Obravnavali bomo važna vprašanja, ki se tičejo vseh F. O. in to pot še prav posebno vprašanje o izpeljavi lahkoatletskega prvenstva kranjskega okrožja, ki ga moramo izpeljati do konca avgusta oziro-

toliko časa, da je izdihnila. Vse kaže, da je zločinec nato takoj odšel in se ni povrnil več v hišo

ker ni bilo ničesar pokradenega.

To se zdi vsakomur najbolj čudno, da ni bilo prav ničesar ukradenega. Vse zgornje sobe so bile lepo zaklenjene in v njih je bilo v najlepšem redu. Če pogledamo s te strani, je vsa reč zelo čudna. Mogoče se je pa morilec zbal, da ga ne bi ukradene stvari izdale. Kdo je zločinec pa se ne more danes še prav nič reči.

Mrzlična preiskava orožnikov.

Škofjeloski orožniki, ki vodijo vsestransko zasledovanje za zločince, ki ga bo pa silno težko najti, ker ni zapustil za seboj niti ene sledi. Orožniška patrulja je že ponoči zaslišala vse prebivalce od Jamnika do Govejka. Ob tej priliki je Bukovec Marija izjavila, da je že v četrtek zvečer videla nekega moškega, ki se je skrival po gozdu. Orožništvo prosi vse prebivalstvo, da naj nemudoma javi, kdor je videl kakega sumljivega človeka.

Oba Jamnika so pokopali že v sredo ob 10 uri dopoldan, ko so bile izvršene obdukcije.

Stari ljudje pripovedujejo, da je bil pred 66 leti storjen na tem posestvu dvojen umor. Takrat sta postala žrtvi brat in sestra.

ki vodi v Stari zgornji drevored in na Zlato polje. Stanovaleci v Bidovčevi hiši na Zlatem polju so slišali, kako je ponoči njihov pes dolgo časa močno lajal. Ukradeno usnje so vlomilci odpeljali v smeri proti Struževu.

Prvi je tatvino opazil g. Prešeren sam, ko je zjutraj našel kup usnja na Berjakovem vrtu. Tega usnja je bilo za din 34.180.— Najbrže ga vlomilci niso mogli odpeljati, ali pa se jim je mudilo, pa so ga odvrli. V celoti je bilo pokradenega usnja za din 34.140.—. Tatvino so Prešerenovi takoj javili policiji. Na kraj vloma so odšli policisti in detektivi, ki so potem šli po sledovih vozička v Struževu do tam, kjer se cepi pot v Naklo. Tam so srečali dva sumljiva moška, med njimi bivšega Prešerenovega strojnika in ju aretirali.

Iškanja sledov vozička potem niso več nadaljevali. Popoldne pa se je pri stražnici jeseniške proge nad železniškim mostom našlo še del ostalega usnja v vrednosti din 23.040.—, tako da manjka še samo za din 7.920.— blaga. Slednja najdba je pokazala, da so vlomilci pejlali ukradeno usnje čez leseni struževski most in tam po progi čez železniški svaski most, odtod pa na cesto proti Besnici. Zakaj so vlomilci pustili usnje pri stražnici in kje se nahaja še ostalo, še ni znano. Pač pa svarimo ljudi, zlasti čevljarje pred eventualnim nakupom.

To pa mora biti! Maša dopoldne naj pa bo za tiste, ki so pred menoj umrli in bili tukaj, pa v zahvalo za božje varstvo; vseh 30 let nisem bil niti en dan tako bolan, da bi moral ležati, ali da bi moral kdo drug namesto mene delati.

Ta dan boste kaj boljšega skuhal, Fronc. O tega pa ne, da bi še ta dan delal! 30 let sem delal vsak dan, pa lahko en dan malo počijem. Kar takole se bom vsedel, pa navkriž roke.

Prav tako! Pa na svidenje, Fronc!

Z Bogom!

Okoli Fronca se je včasih vse sukalo, ko se ni bilo Planinskega doma in Primožičeve kočje. Pod streho svoje lesene kočje je spravil neverjetno veliko ljudi. Zdad nima več gostilne, pa pridno z mlekom gospodari in potrpežljivo prepušča štedilnik tudi drugim, ki bi si radi kaj skuhal. Govorečega v pristni šentantšeni, v šegavih primernicah in s krepkimi izrazi ga je prav prijetno poslušati. Kadar je duhovnik na Kofcah, pridno prihaja k sveti maši, ob nedeljah pa tudi oskrbuje pobiranje prispevkov za kapelico in se vsakemu zahvali z „Bog lonaj“.

Naj še dolgo vrši svoje planšarsko delo na Kofcah! „Francova pot“ na Veliki vrh bo še preko njegovega življenja ohranjala njegov spomin, njega pa naj živi Bog in ga sprejme enkrat na nebeške planine!

V Gorenjski oblačilnici v Kranju, dobite najtrepnejše modne, športne in delovne obleke itd. — — Kot krojača bova postregla najbolje in najceneje. — Se priporočava Čencič Štefan in Kozelj Franc

ma začetka septembra t. l. v smislu programa Z. F. O.

Vsak član FO, ki čita ta poziv na sejo, naj to takoj brez oklevanja in odlašanja obvesti svojega načelnika, ako bi ta slučajno zato še ne vedel.

Vsi br. načelniki torej brez izjeme nasvidenje. — Bog živi!

Vodstvo O. F. O. Kranj.

Delavski obzornik

Anketa za preureditev zdravniške službe v socialnih zavodih. — Sprejeta je bila posebna resolucija in odposlana v Beograd.

V torek 1. avgusta se je vršila anketa za reorganizacijo zdravniške službe v posvetovalnici Delavske zbornice v Ljubljani.

Udeležile so se je sledeče organizacije: Glavni upravni odbor Delavske zbornice, Zveza združenih delavcev, Zveza privatnih nameščencev, Narodna strokovna zveza, Zvezna organizacija Saveza grafičnih radnika, Trgovska bolniška blagajna itd. Ankete se nista udeležili: Jugoslovanska strokovna zveza in Splošna delavska strokovna zveza.

Gotovih organizacij, ki samo veliko zabavljajo ni bilo, četudi je bila anketa najbolj primeren kraj, kjer bi lahko povedali svoje mišljenje, kako se naj zdravniška služba uredi. To je znak, da za resno delo v korist delavstva niso sposobni.

Anketo je vodil predsednik Delavske zbornice g. Kozamernik Viktor.

Izbrano poročilo o bodoči ureditvi zdravniške službe je podal bivši tajnik Delavske zbornice g. Uratnik Filip. Za tem se je prečitala resolucija, katera se je poslala na ministerstvo socialne politike v Beogradu.

Resolucija.

Anketa, ki se je vršila 1. avgusta 1939 o reorganizaciji zdravniške službe v zavodih socialnega zavarovanja pri Delavski zbornici v Ljubljani, je ugotovila:

1.) Da se Pravilnik o organizaciji zdravniške službe Osrednjega urada za zavarovanje delavcev, kolektivna pogodba za pogodbene zdravnike SUZORA in službeni pravilnik uradnikov SUZORA niso predložili na mišljenje Delavskim zbornicam.

Zbornice so hile sicer pozvane, da izdelajo v pogledu reorganizacije zdravniške službe

Pred volitvami obratnih zaupnikov v Trziču. — Zaupno pismo NSZ tržiškemu delavstvu. — Kako agitirajo združeni nasprotniki.

V roke nam je prišlo pismo sledeče vsebine, naslovljeno ne na organizacijo, ampak na osebo.

Izvršilni odbor
Narodne strokovne zveze
v Ljubljani

Poštni predal 166
Telefon št. 46-18
Št. 325/59

V Ljubljani, dne 21. junija 1939.

Opazili smo, da v Trziču in okolici narodno delavstvo in nameščenstvo spi spanje pravičnega in se pustiti voditi od nasprotnih ljudi po mili volji. Ker pa je čas resen, je treba, da se tu napredna javnost, posebno napredno delavstvo in nameščenstvo zdrani in skuša povsod in pri vseh vprašanjih, posebno pa onih, ki se tičejo izključno delavca in nameščenca, braniti svoje interese. Da bo pa napredno delavstvo in nameščenstvo tega zmožno, je vsekakor potrebno, da se združi v enoto — povezano celoto, to je organizacijo, katera bo zmožna, da bo branila interese naprednega delavstva in nameščenstva odločno in uspešno.

Mi vidimo, da se ostali delavci in nameščenenci, ki so drugih naziranj, zvesto in trdno oklepajo svojih edinic in organizacij ter uspešno napredujejo pri vseh vprašanjih ter vedno odločno in trdno nastopijo in se ne cepijo, kot je to pri naprednem elementu. Za to je tudi skrajni čas, da se spregleda in stori vse, da čim prej pride do enotnega nastopa naprednega delavstva in nameščenstva in da to pokaže že sedaj, t. j. od 15. julija do 15. avgusta, ko se bodo vršile volitve obratnih zaupnikov ter se pokaže, da je treba računati tudi z narodnim življenjem.

Izvrševalni odbor Narodne strokovne zveze je prav v ta namen začel širšo akcijo in smo se dogovorili z gotovimi delavci in nameščenenci, da bi začeli enotno akcijo in ponov-

no skušali združiti vse napredne sile. Za volitve obratnih zaupnikov, katere volijo delavci in nameščenenci, pa bi bilo potrebno, da se že sedaj stori vse, da se ne bo ponovno čitalo v „Slovencu“, da so v Trziču samo njihovi ljudje in da kontra kandidatnih list sploh ni bilo.

Za to Vas prosimo, da se odzovete našemu vabilu in skušate storiti vse, kar je v Vaši moči, da bo tudi napredno delavstvo in nameščenstvo uspešno zastopano pri volitvah obratnih zaupnikov. Vse priprave bosta z enkrat izvršila g. Brodar France in g. Lajbaher Albert, katera Vas bosta povabila tudi na posvetovanje in razgovor, ki se bo vršil še pred nedeljo. Upamo, da se boste teh razgovorov udeležili tudi Vi. V nedeljo pa pridejo iz Ljubljane zastopnik Narodne strokovne zveze, Jugoslovanske strokovne zveze in Splošne delavske strokovne zveze in se bomo pomenili o enotnem skupnem nastopu proti zvezi združenih delavcev. Namerava se postaviti enotna kandidatna lista v vseh podjetjih.

Upamo, da boste storili kar je v Vaši moči in da se boste udeležili teh razgovorov ter po svoji možnosti in ugledu pripomogli do čim večjih uspehov.

Z narodnim pozdravom

posl. podpreds.: tajnik:
za tov. dr. Bohinjca: za tov. dr. Alujeviča:
Josip Ambrožič l. r. podpis nečitljiv.

Ta dopis pove mnogo delavstvu, nameščenstvu in tudi delodajalcem. Vedno so se družili najrazličnejši elementi kadar je bilo treba udariti po ljudeh, ki so kulturno katoliško misleči. To pismo je dokument več, koliko je vredno katoliško prepričanje onih, ki so še pod firmo JSZ. Nam pa daje to pismo pogum, ker vidimo, da se morajo združiti vsi mogoči elementi proti nam, ako nočejo biti popolnoma poraženi. Iz vsega tega pa se kaže, da ne gre za delavske interese, ampak za politične ambicije gotovih ljudi na račun delavstva.

2.) Da je SUZOR Delavski zbornici v Ljubljani tudi na konkretno prošnjo odklonil dati na vpogled načrte, ki so predloženi ministrstvu za socialno politiko v odobritev, da na od zbornice sklicano anketo ni poslal svojih predstavnikov in da v to tudi Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani ni pooblastil, držeč se načela, da so ti načrti, na katerih so stotisoči delavcev in nameščenecv živo zainteresirani, do odobritve po ministrstvu za socialno politiko uradna tajnost.

3.) Da je zdravniška služba pri socialnih zavodih po privatnih informacijah po novih načrtih še bolj zbirokratizirana, kakor je bila dosedaj in da se ni skušalo niti pristopiti k načelu, da je treba uvesti pri socialnem zavarovanju vsaj v omejenem obsegu oškodovanje po delu in v zvezi s tem v omejenem obsegu svobodno izbero zdravnikov, ki jo delavci in nameščenici zahtevajo.

Z ozirom na to naproša anketa gospoda ministra za socialno politiko:

a) Da se predložena kolektivna pogodba z zdravniki SUZORA in načrti o reorganizaciji zdravniške službe ne odobrijo in podaljša veljavnost dosedanje kolektivne pogodbe za eno leto.

b) Da odredi, da se tako predložena pogodba kakor predloženi pravilniki v tej dobi predelajo tako, da bodo v skladu z zahtevo interesentov, da se odškodujejo zdravniki v manjši meri na uradniški način.

c) Da ostane § 108 finančnega zakona za l. 1939 še za bodoče proračunsko leto v veljavi.

Le strugar žna izstružiti kroglo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da goso belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

Priporočamo še naslednje obrtnike, ki so tudi dobavili svoje izdelke za obrtniško tombolo:

Markič Matevž

mizarstvo

Naklo pri Kranju

Zupan Janko

mizarstvo

Stražišče — Labore

Pečenko Dragotin

mizarstvo

Kranj

Arhar Rok

trgovina z lesom

Št. Vid nad Ljubljano

Rozman Viktor

kolar

Olševek

Rabič Pavla

trgovina z usnjem

Kranj

Lužovec Franc

mizarstvo

Poženk

Segolin Marij

pleskar in soboslikar

Kranj — Klanc

Ažman Drago

mizarstvo

Kranj

Čehovin Filip

pleskar in soboslikar

Kranj — Primskovo

Jenko Ivan

sedlarstvo

Kranj

Umbrecht Martin

pleskar in soboslikar

Kranj — Primskovo

Babič Ivan

mizarstvo

Kranj

Krofl Karol

pleskar in soboslikar

Kranj

Svetelj Anton

mizarstvo

Šenčur

Grebenšek Josip

pleskar in soboslikar — trg. barv

Kranj

Homan Viktor

sodarstvo

Stražišče

Frantar Alojzij

pleskar in soboslikar

Stražišče

Petrovič Ivan

mizarstvo

Kranj

Jaklič Franc

pleskar in soboslikar

Stražišče št. 258.

Gregorič Valentin

mizarstvo

Čirčiče

Pleskarske pomočnike

ki so svojim mojstrcem pomagali pri delu za obrtniško tombolo v Kranju.

Perčič Franc

mizarstvo

Kranj — Rupa

Pajer Ciril

klepar

Kranj — Jenkova ulica

Zupan Franc

klepar

Kranj — Jenkova ulica

TEDENSKÉ NOVICE

KRANJ

Vsem rediteljem naše dekanije, ki so sodelovali na kongresu Kristusa Kralja. Za Vaše požrtvovalno delo in trud, ki ste ga s tako vnemo in skrbnostjo izvrševali, se vam iskreno zahvaljujemo. Pripomogli ste z Vašimi žrtvami v obilni meri, da so se slovesnosti vršile v najlepšem redu. Z vso ljubeznijo ste služili ideji, ki nas je vse združila pri veličastni manifestaciji Kristusu Kralju.

Vodstvo rediteljskega zbora kranj. dekanije. Popravni izpiti na kranjski drž. realni gimnaziji se vrše dne 24. in 25. avgusta. Podrobni raspored je razviden na oglasni deski.

Tovarniškim delavcem in nameščencem „Jugočeške“ se zahvaljujem, ker so mesto venca moji pokojni ženi Šimenko Ani darovali din 602.— za oskrbo hčerke ter za sv. maše. Šimenko Adolf, Primskovo.

Posebna izdaja „Gorenjca“, ki je bila posve-

Dr. Janko Kalan

do 21. avgusta 1939

ne ordinira!

Pojasnilo.

Ker mi prihajajo od vseh strani številne vprašanja, zakaj manjka mojih solidnih izdelkov med razstavljenimi dobitki za obrtniško tombolo v Kranju, tem potom vsej javnosti sporočam, da sem se v času, ko so si obrtniki delo dobitkov medsebojno razdelili, nahajal v Karlovcu na orožnih vajah 3 tedne. Ko sem prišel domov, so bila vsa dela že oddana. Vse se za izkazano pozornost najlepše zahvaljujem in se vsem še nadalje priporočam.

Mizarstvo Sloga — Božič Jože, Kranj-Struževo.

Dežurna služba zdravnikov OUZD v mescu avgustu: dne 6. dr. Bežič Josip, dne 13. dr. Bežič Josip, dne 15. dr. Herfort Joža, dne 20. dr. Pance Pavel, dne 27. dr. Vrbnjak Vinko.

Kresovi. Po častniškarski dolžnosti smo dolžni, da pohvalimo naše požrtvovalne fante, ki so prejšnji petek v čast prihoda kardinala in papeževnega legata Hlonda primasa Poljske priglžali po vseh hribih in vaseh toliko kresov. Samo v kranjski okolici in pa po hribih, ki so vidni od nas, smo našli okrog 100 kresov. Poleg ostalih so kurili kres na Sv. Joštu, na Smarjetni gori, najbolj marljiv in požrtvovalen pa je bil Kranjčan Gabrič Franc, ki je kuril kres na vrhu Storžiča in je nosil drve tja gori od torka dalje. Kakor zvezda je zažarel ta kres v višini nad 2000 m in ljudje spočetka niso mogli verjeti, da je res. Agilnemu fantu, ki je tudi člaa naše prosvete, vse priznanje.

Kranjski financarji so se zadnje čase na več krajih in pri več tvrdkah pozanimali, če v redu kolekujejo, razne pogodbe in račune. Ugotovili so, da se nekateri ne drže predpisov in da bodisi premalo, ali pa sploh nič ne kolekujejo. Seveda so sledile kazni, pa tudi razni razburljivi prizori so se dogodili.

MAVCICE

Naša strojna zadruga prav dobro deluje. Dogotovili smo dom za shrambo vseh kmečkih strojev, katerega bomo blagoslovili dne 15. avgusta popoldne. Ta dan bo pri nas na Jami v podružnici sv. Lenarta tudi cerkveno žegnaje ter obenem kmečka veselica, pri kateri sodeluje godba iz Senčurja ter moški pevski zbor. Pridete tudi zastopnik Kmečke zveze iz Ljubljane. Vabimo vse okoličane tudi od daleč, da pridete ta dan v našo vas. — Bog živ!

Krijte s priznano

BOHNovo

strešno opeko

VINKOVCI

BEDEKOVČINA

preizkušena - zamčena

ZASTOPSTVO:

KOVINA D. Z. KRANJ

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 0'50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Kamenje za zidanje se prodaja. Zupnišče Vele-sovo, p. Cerklje, Gorenjsko.

Pisarniško moč večšo strojepisja in eventualno stenografije z nekoliko pisarniške prakse sprejmemo takoj. Ponudbe poslati do 15. avgusta na upravo „Gorenjca“.

Pozor ptičarji! Prodaja po nizki ceni 4 kanarčke česke vrvice in 5 krasnih kletk, kompletno za parjenje.

Trosobno stanovanje s kopalnico se takoj odda. Glavni trg Kranj. Poizve se v upravi „Gorenjca“.

Prodaja se izložba z vrati 245x345 (mesečen). Poizve se v trgovini Kanduč M., Kranj.

Sprejme se samostojna kontoristinja, ki je večša korespondence in nekaj nemščine. Službo nastopi takoj. Ponudbe na upravo „Gorenjca“ pod šifro: „Samostojna kontoristinja“.

Učenka za trgovino s papirjem, sprejmemo v Kranju. Ponudbe na upravo „Gorenjca“.

Stanovanje sobe, kabineta in kuhinje iščem za oktober. Ponudbe pod „Dvočlanska družina“.

Sprejme se sluga za večjo trgovino v Kranju. — Predpogoj dobra spravevala o poštenosti in zanesljivosti v vseh ozirih. Ponudbe pod „Vesten“ na upravo „Gorenjca“.

in vse tapetniške izdelke izvršuje v najmodernejši izvedbi

VIKTOR TONEJC, KRANJ

Precizna izdelava!

Nizke cene!

Tri prednosti:
Eleganca, kvaliteta, nizka cena
odlikujejo sodobno pohištvo dobavljeno od

tv. Mizarstvo Sloga
Božič Jože
KRANJ — STRUŽEVO

Pozor!

GOLOB ANTON

PEČARSTVO

TRŽIČ, v hiši kavarne »Javornik«

Pozor!

Najboljše in najmoderneje lončene peči in štedilnike, ploščice za oblaganje: kuhinj, kopalnic, mesnic itd. dobite po zmerni ceni pri tvrdki

Vombergar Jernej

Cerklje štev. 30

izvršuje vsa soboslikarska in pleskarska ter dekorativna dela.

Posebno se priporoča vsem obč. župnikom za vsa slikarska dela in prenovo cerkva.

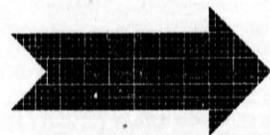
Wendling Jurij

sposobno mizarstvo
in
stalna zaloga pohištva

SOLIDNE CENE!

Hotel „Stara pošta“ - Kranj

Po obrtniški tomboli

domača veselica

brez vstopnine na lepem senčnatem vrtu.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom Poštne hranilnice in so vlagateljem te položnice na razpolago.

*

Hranilne vloge se obrestujejo po 4% in so vlagateljem vedno na razpolago. Vezane vloge s tri mesečno odpovedjo se obrestujejo po 5%.

HRANILNICA IN POSOJILNICA
V KRANJU R. Z. Z. N. Z. LJUDSKI DOM

Mimica Zagorska:

27

Marija Taborska

(Zgodovinska povest iz dobe turških časov.)

(Dalje.)

Hlapci: Ambrož, Gregor in Matevž so ga grdo gledali, ker ni nobenega pogledal, nobenega pozdravil, ko so se primotovili v vežo. Sedel je na ognjišču in gledal v žerjavico. Črni, že nekoliko osiveli lasje so mu padali na ramena in mu pokrivali polovico skrivnostno mračnega obraza. V roki je držal palico. Hlapci so mislili, da je navaden klatež, zato so se ga pogumno lotili.

„Hej, ti odkod, si pa prišel.“ se je prvi obregnil obenj Ambrož. „Pritepe se ti takole kot potepivno ščene od nekdaj in sede na ognjišče, kakor bi bil tu doma. Ne vpraša po gospodarju, ne po gospodinj, na ognjišče sede in se za nikogar ne zmeni.“

„Jaz bi rekel.“ je dejal Gregor. „da pri nas ne bomo mogli prenočiti vseh potepuhov, kolikor se jih danes klata po cestah. Če ne pojdejo zlepa od hiše, jih bomo metali skozi vrata.“

Tujec na ognjišču pa ni odgovoril in tudi ganil se ni. Včasih je segel z dolgo, koščeno roko med pepel, brsknil ga je, da je v temi zažarela žerjavica. S pogledom izpod čela je včasih šinil hlapce, tudi njegove oči so gorele skoro kakor tleče oglje. Hlapci so čutili veljavo v hiši in so bili jezni, ker jim tujec ni odgovarjal.

„Ti, kdo pa si, da nam ne daš odgovora.“ je zavpil Ambrož. „Mi smo tu doma in zahtevamo, da nam poveš, odkod te je zdaj na noč vrag prinesel pod našo streho.“

„Primimo potepuha in ga vrzimo ven.“ je svetoval Gregor.

Gregor in Ambrož sta položila roke na tujca, Matevž pa je imel korajžo samo na jeziku. Onadva sta ga prijela in ga hotela pahnuti ven.

Takrat se je zgodilo nekaj nenavadnega. Tujec ni odšel, ampak se je močnima hlapcema postavil po robu. Besede ni rekel, samo vzdignil se je z ognjišča in se zravnil, visok kakor hrast. Hlapca sta ga močneje stisnila, njegova močna roka pa je udarila na levo in desno, da sta se hlapca opotekla v temi.

„Hudič!“ je zatulil Ambrož. „kakšen razbojnik je pa padel v našo hišo. Hej, kje je Martin? Kje je gospodar?“

„Tiho bodi!“ ga je miril Gregor, ki ga je bilo sram, da dva nista zmogla enega. Hlapca sta ga močneje stisnila, veliki koga imamo pred seboj, svetnika ali hudiča.“

Martin je hitro ukresal ogenj in plamen lojeve sveče je najprej mežavo zabrel, potem je pa zrastle in jasno razsvetlil vežo. V svitu luči je stal tujec pri ognjišču, velik in plečat. Dolg, črn plašč ga je pokrival od ramen do gležnjev. Martin mu je posvetil v obraz in sveča bi mu skoro padla iz roke, tako se je ustrašil. Tujčeve oči so bile zelene in črne, košate obrvi so se stikale.

„Vedomec je, vedomec,“ je zastokal Matevž in roka s svečo se mu je tresla.

„Kaj je?“ se je obregnil obenj Gregor.

„Vedomec. Ali ne vidite teh zelenih oči in zraženih obrvi?“

Tujec je stegnil roko izpod plašča. V roki je držal črno potno palico, sredi palice je blestel srebrni križ.

„Hudič, to je večni romar!“ je zarjul Ambrož in planil iz veže na dvorišče.

Matevž in Gregor sta pobledela. Matevžu je padla sveča na tla, zaropotala je in ugasnila. Hlapca sta se pretrivala pri vratih, kdo bo prvi zapustil vežo, v kateri je stal zagonetni tujec.

V kratkem času so izvedele vse Vilibaldirove dekline, da je v hiši večni romar. Križale so se in trepetale od strahu, nobena ni upala iti v vežo. Martin se je smejal, Vilibald je pa dejal.

„Hlapcem se meša. Popotni človek je, ki bi rad dobil večerjo in prenočišče.“

Stopil je v vežo in prižgal svečo. Potem je posvetil čudnega tujca. Ta je spet sedel na ognjišču in z dolgimi, koščeni prsti brskal po pepelu. Bil je čudna prikazen, vendar se ga Vilibald ni ustrašil, ker so v teh čudnih časih hodili po svetu vsakovrstni ljudje.

Vilibald je čakal, da bi ga tujec nagovoril, ko je pa ta le molčal. Je sam stopil bliže k njemu in je vprašal:

„Ali si popotnik?“

Tujec je z globokim glasom nekaj zamrmral, Vilibald ga ni razumel. Spomnil se je rajake žene in je sklenil tujca pogostiti, da bi ona zadobila večni pokoj. Odprl je vrata v hišo, potem je pa povabil neznanca:

„Vstopi v hišo, dobil boš večerjo.“

Tujec je šel molče v hišo. Nizko se je moral skloniti pri vhodu in ko je stal zraven svobodnjaka, je bil za glavo večji od njega, čeprav je bil Vilibald visoke postave. Sedel je na klopi k peči, črne palice s srebrnim križcem pa ni odložil.

Vilibalda je to malce neprijetno dirnilo, vendar se je otresele strahu in je pogumno rekel:

„Plašč in palico kar odloži.“

Neznanec je nemo odkimal.

Vilibalda je postalo strah. Prinesel je tujcu kruha in vina, ta je jedel in pil, kakor prestrašen volk. Ves čas pa ni spregovoril nobene besede in tudi pogledal ni nikamor.

Posli so se zbrali v veži okrog ognjišča, kjer je prva dekla kuhala večerjo. Vrata v hišo so bila zaprta in oni so se šepetaje pogovarjali.

„Presneto, da upa naš gospodar biti v hiši kar sam s tem čudnim človekom,“ je ugibal Ambrož.

„Saj pravim: zelene oči, čisto zelene, kakor peklenšček.“

„Pa menite, da je res večni romar,“ so trpetale ženske.

„Pri moji veri, da je,“ se je pridružil Ambrož. „Saj ima črno palico s srebrnim križcem. Pa tudi iz roke jo prav nič ne odloži, ker jo odložiti ne more.“

(Dalje prihodnjič.)